

S. 1: Vedtak sak KR 40/07 - Kirkerådets møte 13.-14.09.

(Protokollen er pr. 27.09. ikke endelig godkjent av Kirkerådet)

S. 8: Vedtak sak KR/AU 08/07 - KR/AUs møte 20.09.

KR 040/07 Høringsuttalelse til forslag om ny ekteskapslov

Kirkerådets behandling

Arne Backer Grønningsæter fremla møtet et alternativt forslag til høringsuttalelse som i hovedsak gav til tilslutning til en ny felles ekteskapslov. Forslaget ble ikke realitetsbehandlet.

På bakgrunn av Kirkerådets samtale ble det i møtet fremlagt et bearbeidet forslag til høringsuttalelsen fra administrasjonen (vedlagt bak i protokollen).

KR-040/07 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslaget til høringsuttalelse til regjeringens forslag om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par, men ber om at det blir bearbeidet i henhold til Kirkerådets anmerkninger.
2. Forslaget sendes Kirkerådets medlemmer til uttalelse før det endelig godkjennes av KR/AU.
3. Kirkerådet oversender høringsuttalelsen til Kirkemøtet som saksdokument for Kirkemøtets behandling sammen med regjeringens forslag til ny ekteskapslov.

Forslaget ble vedtatt med 10 mot 5 stemmer.

Protokolltilførsel ved Harald Nyeggen Sommer, Ingunn Rinde, Johanne Grønning Mikalsen, Petter Normann Dille og Arne Backer Grønningsæter er vedlagt bak i protokollen.

Vedlegg KR 40/07 Høringsuttalelse til forslag om ny ekteskapslov.

Regjeringens forslag til ny ekteskapslov Høringsuttalelse fra Kirkerådet

Bearbeidet forslag til høringsuttalelse, lagt frem i møtet fredag 14.09.

Kirkerådet har mottatt forslag om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par fra Barne- og likestillingsdepartementet og har behandlet dette på sitt møte 14.-15. september.

I det fremlagte forslaget, gjør departementet rede for at en mener det ikke lenger er behov for å operere med en egen sivilstand for likekjønnede par eller gjøre forskjell ut fra seksuell orientering. Dessuten mener departementet at en felles ekteskapslov vil innebære en forenkling av regelverket. Derfor mener departementet at Norge bør ta det siste steget og likestille homofilt partnerskap og ekteskap.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen en rekke endringer i ekteskapsloven, barneloven, adopsjonsloven og bioteknologiloven, samt en sterk oppfordring til at Den norske kirke åpner for å vie lesbiske og homofile par.

Spørsmålet om felles ekteskapslov og flere av de temaer dette aktualiserer er kontroversielle også i kirken. Drøftelsene på Kirkerådets møte, der medlemmer fra landets 11 bispedømmeråd er representert, viste at det var delte meninger om forslaget. Kirkerådet viser til at bispedømmerådene har avgitt egne uttalelser til forslaget.

Kirkerådet står sammen om å anerkjenne og ønske at homofile par, på tilsvarende måte som heterofile par, skal ha ordnede og trygge rammer og gode ordninger for sitt samliv og aksept og respekt for sin kjærlighet.

Flertallet mener dette allerede ivaretas ved partnerskapsloven. Et mindretall støtter departementets forslag om felles ekteskapslov og mener at et felles lovverk for ulikekjønnede og likekjønnede par er et positivt bidrag til å hindre diskriminering og fremme aksept for homofiles kjærlighet og deres likeverd. Flertallet går mot en felles ekteskapslov, og mener ekteskapet fortsatt bør være en ordning mellom mann og kvinne.

På denne bakgrunn vil Kirkerådet understreke følgende:

Kirkerådet holder fast på at ekteskapsbegrepet fortsatt skal forbeholdes det offisielt inngåtte og forpliktende samlivet mellom mann og kvinne. Selv om et partnerskap mellom to av samme kjønn har felles trekk som også er grunnleggende i ekteskapet, tilsier det ikke at en kan tale om samme sak. Vi vil fremheve at ekteskap mellom en kvinne og en mann har en sentral og grundig teologisk og moralsk begrunnelse i den kirkelige lære og tradisjon. Ekteskap mellom en mann og en kvinne har gjennom årtusener, i ulike former, vært et vesentlig trekk i vårt og de fleste samfunn og kulturer.

Øvrige bestemmelser som gjelder hvilke rettigheter og rettsvirkninger ulike samlivsformer vil ha på andre lovområder, bør fremgå av og reguleres i de respektive lovene.

Kirkerådet støtter i hovedsak de synspunktene som Norges Kristne Råd (NKR) har gitt i sin uttalelse og legger i hovedsak disse til grunn for de følgende merknadene.

Ekteskap og endrede samlivsformer

Ekteskapet, som en offentlig, borgerlig ordning, har vært den tradisjonelle samlivsformen mellom kvinne og mann, men vår tid er preget av et større mangfold og mindre stabilitet når det gjelder samliv og familiemønster. I dag er det vanlig at unge og også eldre mennesker velger samboerskap, som i mange tilfeller ender opp i ekteskap. Særlig gjelder det for samboere som får barn. Dette er en privatrettslig avtale, som på en rekke områder etter hvert har fått rettsvirkninger innenfor de ulike rettsområdene. På liknende måte velger personer av samme kjønn, med eller uten barn, å leve som samboere eller i partnerskap.

Dette mangfoldet betyr imidlertid ikke at ekteskapet mellom kvinne og mann som en forpliktende ordning i samfunnet har mistet sin begrunnelse. Kirkerådet vil, tvert i mot, hevde at ekteskap mellom en kvinne og en mann har en viktig funksjon som det beste vernet om samlivet mellom de to partene og om eventuelle barn. I en tid med høye skilsmissetall og mindre stabilitet i samlivene, er det desto viktigere å sikre ekteskapet som den samlivsformen som, ytre sett, gir de beste betingelsene for trygghet og hjelp til å leve trofast sammen i gode og onde dager og beskyttelse til den som måtte være den svakere part. Ikke minst er ekteskapet en ramme for eventuelle barn som trenger stabilitet, omsorg, støtte og tilhørighet på sin vei mot et voksent, selvstendig liv. Denne institusjonelle ramme bør være tydelig og klart ordnet.

Når det er staten som legger de juridiske rammer for ekteskap, bør heller ikke staten skape grunnleggende uklarhet om hva ekteskap er. Kirkerådet holder fast på at ekteskapsbegrepet fortsatt skal forbeholdes det offisielt inngåtte og forpliktende samlivet mellom mann og kvinne. Selv om et partnerskap har mange felles trekk med ekteskapet når det gjelder løfte om troskap, varighet, gjensidig omsorg og kjærlighet, tilsier det ikke at en kan tale om samme sak. Det at det i det ene tilfellet, når det gjelder ekteskap, er tale om par med forskjellig kjønn og i det andre om to av like kjønn, utgjør en grunnleggende forskjell. Ekteskapet mellom mann og kvinne er begrunnet i kristen tradisjon og tenkning, og er en felles verdi i vår kulturtradisjon i vid forstand.

Vi vil fraråde regjeringen å fremme dette lovforslag og dermed skape uklarhet ved å innføre en så dyptgripende endring i den grunnleggende forståelsen av hva ekteskapet er.

Ekteskapet er en svært vesentlig institusjon i et samfunn. Det bør derfor legges til rette for at ekteskap i den mening vi har pekt på gis gode vilkår og rammer.

Samtidig anerkjenner og ønsker Kirkerådet at homofile par, på tilsvarende måte som heterofile par, skal ha ordnede og trygge rammer og gode ordninger for sitt samliv og aksept og respekt for sin kjærlighet.

Behovet for gode ordninger for samliv mellom mennesker av samme kjønn

Kirkerådet mener det er statens oppgave å legge til rette for at to mennesker av samme kjønn som ønsker å leve sammen, kan gjøre det innenfor tjenlige ordninger og gode juridiske rammer. Dette gjelder ordninger som sikrer deres rettigheter i forhold til hverandre, samt de rettigheter som eventuelt involverte barn trenger. Dette er ordninger som skal bidra til stabilitet og vern om den som måtte være den svake part.

Kirkerådet anerkjenner altså at staten legger til rette for at homofile gis muligheter til å leve i ordnede og stabile relasjoner med hverandre. Det har skjedd gjennom den partnerskapsloven vi nå har. Selv om det har vært ulike oppfatninger om den, anser vi partnerskapsloven som en mer adekvat måte å legge til rette for gode ordninger for homofilt samliv, enn å endre gjeldende ekteskapslov i tråd med det fremlagte utkast til ny ekteskapslov. Om det finnes sider ved partnerskapsloven som virker diskriminerende og gir uheldige og utilsiktede virkninger, mener Kirkerådet at disse må vurderes med tanke på eventuelle endringer.

Et ekteskap mellom en mann og en kvinne er på avgjørende punkter begrunnet annerledes enn et ordnet homofilt samliv. Det er derfor mest sakssvarende å lage separate juridiske ordninger. Dette kan skje uten at det med rimelighet kan sies at det er tale om en diskriminering, slik departementet også i sitt høringsnotat konstaterer.

I denne forbindelse vil Kirkerådet peke på at det er et svært begrenset antall inngåtte partnerskap i Norge. I følge Statistisk årbok 2006 er det inngått 1808 partnerskap etter at loven ble innført. Det er derfor oppsiktsvekkende at regjeringen finner det adekvat å endre hele ekteskapslovgivningen på en så drastisk måte. Både ekteskapsinstitusjonen og partnerskapsinstitusjonen bør beholdes for å ivareta de særskilte forhold som ulikekjønnede og likekjønnede par representerer. Dette vil kreve særlige reguleringer ikke minst i annen lovgivning. Etter Kirkerådets mening er dette å respektere at vi er skapt som mann og kvinne og ta hensyn til dette, der det er påkrevd, uten at det legitimerer en usaklig diskriminering.

Hensynet til barna

Departementet legger i sitt høringsnotat stor vekt på barns behov for trygge og forutsigbare rammer. Det er et anliggende Kirkerådet deler. Vi mener at det ikke er påtvingende nødvendig av hensyn til barn, enten de vokser opp med enslige, eller med like- eller ulikekjønnede par, å omdefinere hva et ekteskap er. Vår tid er nettopp preget av et større mangfold av familiemønstre. Kirkerådet vil ikke trekke homofiles og lesbiskes omsorgsevne i tvil. Det aller viktigste for alle barn er å ha ansvarlige og omsorgsfulle foresatte, men det er også en rett å ha mulighet til å kjenne og ha et forhold til sitt biologiske opphav.

Utgangspunktet for diskusjonene om adopsjon er at barnets beste er det eneste kriteriet som kan gjelde for hvem som får adoptere. Kirkerådet vil understreke dette som det overordnede. Etter Kirkerådets mening må spørsmålet om rett til adopsjon derfor ikke vurderes ut fra kriteriet om likebehandling av hetero- og homofile som overordnet prinsipp. Etter gjeldende rett kan homofile adoptere stebarn, men har ikke rett til å adoptere sammen. Det kan være at dette bør endres, men hvis det skal gjennomføres en lovendring når det gjelder adopsjon, vil Kirkerådet mene at det da bør skje ved en gjennomgang av adopsjonsloven og ikke i tilknytning til en endring av ekteskapsloven. Dette spørsmålet hører ikke hjemme der. Det samme mener vi gjelder spørsmålet om assistert befruktning.

Spørsmålet om assistert befruktning er komplisert. Kirkerådet vil likevel påpeke at en er sterkt kritisk til å endre bioteknologiloven slik at lesbiske kvinner i forpliktende parforhold slik departementet foreslår, gis rett til assistert befruktning ved sæddonasjon på lik linje med gifte heterofile kvinner. At assistert befruktning etter gjeldende rett bare kan gis ved indikasjon på medisinsk infertilitet, kan ikke overføres til likekjønnet par, som i biologisk forstand, ikke kan få felles barn. Det er derfor ikke sakssvarende å sidestille dette med et heterofilt par som ikke kan få barn.

Vigselsmyndigheten

Prestene i Den norske kirke er forpliktet til å følge kirkens ordninger og liturgier. Lærenemndas uttalelse Skriftforståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken, som ble avgitt i desember 2005, skal behandles av Kirkemøtet i høst. Spørsmålet om liturgiske ordninger for homofile par er en del av det sakskomplekset som det arbeides med i kirken. Uansett vil det være utenkelig å foreta en endring av gjeldende vigselsseremoni uten en omfattende utredning og høringsrunde.

Avsluttende merknader

Kirkerådets uttalelse viser at det er ulike syn på det fremlagte forslaget. Kirkerådet mener dette både viser sakens kompleksitet og at begrepsbruken vanskeliggjør en felles forståelse og fortolkningsramme. Videre har dette også å gjøre med at de motargumenter som er nevnt i høringsnotatet i liten grad blir drøftet. Konsekvensanalysene er mangelfulle og de utredninger og forskningsrapporter det refereres til gir ikke grunnlag eller trygghet for at vi finner å kunne gi vår tilslutning til departementets konklusjoner og forslag til felles ekteskapslov.

Vedlegg KR 40/07 Høringsuttalelse til forslag om ny ekteskapslov.

Protokolltilførsel

Verdier som omsorg og verdighet springer ut av en kristen tro på Gud som skaper og livgiver. Dette er viktige verdier når vi stiller oss bak intensjonen om å ”sikre homofile og lesbiskes rettigheter, støtte homofile og lesbiske i å leve åpent og aktivt motarbeide diskriminering.” Dette begrunner vi med at en felles lov er den sannsynligvis beste veg å gå for å hindre diskriminering og fremme likeverd. Så lenge den opererer med forskjellige lovverk og forskjellige begreper vil det være rom for diskriminering. En felles bruk av ekteskapsbegrepet vil være et viktig signal om at likekjønnede par i utgangspunktet har samme verdighet, berettigelse og kvalitet som ulikekjønnede par, og derfor skal behandles med samme respekt.

Det er en felles kristen forståelse at ekteskapet er en god ordning til vern om kjærlighet, fellesskap og livets videreføring. I den lutherske tradisjonen forstås ekteskapet som en borgerlig-sivil ordning. Derfor ville en eventuell obligatorisk borgerlig vigsel for alle ikke gjøre noen vesentlig teologisk forskjell. Ekteskapet er i prinsippet en god ordning for alle voksne mennesker som ønsker det, uavhengig av for eksempel personlig tro eller religiøs tilknytning. Konstituerende for ekteskapet er, som det også omtales i høringsnotatets teologiske utredning, personlig tilknytning gjennom gjensidig kjærlighet, juridisk kontrakt, samfunnsmessig anerkjennelse og etiske og religiøse aspekter. Dette kan være like viktige aspekter ved samlivet enten det er ulikekjønnede eller likekjønnede par det er snakk om. Det kan argumenteres for at en etablering av en felles ekteskapslov vil styrke ekteskapet som institusjon i vårt samfunn og dermed legge til rette for trygge rammer om samlivet, enten det gjelder heterofile eller homofile og lesbiske parforhold.

Adopsjon.

Vi støtter en endring i adopsjonsbestemmelsene som gjør at også homofile par får mulighet til å adoptere. Utgangspunktet for diskusjonen om adopsjon er at barnets beste er det eneste kriteriet som kan gjelde for hvem som får adoptere. Det innebærer at hensynet til barns beste i en konfliktsituasjon må gå foran et eventuelt likebehandlingsprinsipp for voksne mennesker av ulik seksuell orientering.

Bestemmelsen om adopsjon knyttet til partnerskapsloven har imidlertid ikke barnets beste som startpunkt i og med at det er umulig for par som har inngått registrert partnerskap å adopterer andre enn stebarn. En endring i adopsjonsbestemmelsene vil også være et viktig signal til de barna som vokser opp med homofile foreldre at deres familiesituasjon ikke er mindreverdige. Det er derfor overveiende sannsynlig at den foreslåtte lovendringen vil bedre situasjonen for barn som allerede lever med likekjønnede foreldre, gjennom å bidra til å fjerne et mindreverdsstempel som historisk hviler over homofile og lesbiske relasjoner. Situasjonen er derfor overmoden for en lovrevisjon på dette punktet.

Assistert befruktning.

Vi vil nå ikke ta standpunkt til spørsmålet om hvem som skal ha mulighet til assistert befruktning. Derimot vil vi påpeke at hele spørsmålet om sæd og eggdonasjon er svært kompliserte spørsmål, enten det gjelder likekjønnede eller ulikekjønnede pars adgang til denne typen tjenester. Eksempelvis kan det være gode grunner til å advare mot anonymitet når det gjelder sæd- eventuelt eggdonasjon, begrunnet i barnets rett til å kjenne sitt biologiske opphav. Dette er nedfelt i dagens lovgivning. Det at heller ikke departementet på dette feltet forslår likestilling mellom mannlig homofile par og lesbiske viser at likestillingsaspektet ikke er det eneste som gjelder i denne diskusjonen. De mulighetene som i dag eksisterer for å kjøpe tjenester i andre land kompliserer dette bildet ytterligere. Hvis det er barns rettigheter som er utgangspunktet for lovgivningen på dette feltet, er det vanskelig å argumentere for at lesbiske og heterofile kvinner skal behandles forskjellig når det gjelder adgangen til assistert befruktning. Det kan dermed være behov for en generell gjennomgang av hele komplekset rundt adgangen til assistert befruktning.

Vigselsrett

Departementet fastslår i høringsnotatet at det er kirkens egne organer som eventuelt vedtar liturgier for ekteskapsinngåelse. Mange homofile og lesbiske som inngår partnerskap ønsker en forbønnshandling i en kirkelig ramme som ligger så tett som mulig opp til den tradisjonelle vigselen. De forteller at dette øker opplevelsen av likeverd. Vi vil derfor fortsette diskusjonen om eventuell etablering av liturgier – enten det gjelder inngåelse av ekteskap eller velsignelse av borgerlig inngåtte ekteskap eller registrerte partnerskap.

Harald Nyeggen Sommer
Ingunn Rinde
Johanne Grønning Mikalsen
Petter Normann Dille
Arne Backer Grønningsæter

KR/AU 008/07 Høringsuttalelse til forslag om ny ekteskapslov

KR/AU-008/07 Vedtak:

4. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslaget til høringsuttalelse til regjeringens forslag om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par med de endringer som fremkom på møtet.
5. Kirkerådet oversender høringsuttalelsen til Kirkemøtet som saksdokument for Kirkemøtets behandling sammen med regjeringens forslag til ny ekteskapslov.

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet gir sin tilslutning til Kirkerådets høringsuttalelse til regjeringens forslag om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par.
2. Kirkemøtet finner ikke at det er grunnlag for å fremme saken for Stortinget.

Høringsuttalelsen er vedlagt bak i protokollen.

Vedlegg KR/AU 08/07

Regjeringens forslag til ny ekteskapslov Høringsuttalelse fra Kirkerådet

Kirkerådet har mottatt forslag om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par fra Barne- og likestillingsdepartementet og har behandlet dette på sitt møte 13.-14. september 2007.

I det fremlagte forslaget gjør departementet rede for at en mener det ikke lenger er behov for å operere med en egen sivilstand for likekjønnede par eller gjøre forskjell ut fra seksuell orientering. Dessuten mener departementet at en felles ekteskapslov vil innebære en forenkling av regelverket. Departementet mener at homofilt partnerskap og ekteskap nå bør likestilles.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen en rekke endringer i ekteskapsloven, barneloven, adopsjonsloven og bioteknologiloven, samt en sterk oppfordring til at Den norske kirke åpner for å vie lesbiske og homofile par.

Spørsmålet om felles ekteskapslov og flere av de temaer dette aktualiserer, er kontroversielle også i kirken. Drøftelsene på Kirkerådets møte, hvor landets 11 bispedømmerråd er representert, viste at det er delte meninger om forslaget. Kirkerådet viser til at bispedømmerrådene har avgitt egne uttalelser til forslaget.

Kirkerådet står sammen om å både anerkjenne og ønske at homofile par, på tilsvarende måte som heterofile par, skal ha ordnede, trygge og gode ordninger for sitt samliv samt aksept og respekt for sin kjærlighet.

Flertallet mener dette allerede ivaretas ved partnerskapsloven. Flertallet går derfor mot en felles ekteskapslov og mener ekteskapet fortsatt bør være en ordening mellom mann og kvinne. Et mindretall støtter, med noen reserver, departementets forslag om felles ekteskapslov og mener at et felles lovverk for ulikekjønnede og likekjønnede par er et positivt bidrag til å hindre diskriminering og fremme aksept for homofiles kjærlighet og likeverd.

På denne bakgrunn vil Kirkerådet understreke følgende:

Kirkerådet holder fast ved at ekteskapsbegrepet fortsatt skal forbeholdes det offisielt inngåtte og forpliktende samlivet mellom mann og kvinne. Selv om et partnerskap mellom to av samme kjønn på mange måter er sammenlignbart med ekteskapet, tilsier det likevel ikke at en fullt ut kan tale om de to samlivsformene som samme sak. Kirkerådet vil fremheve at ekteskap mellom en kvinne og en mann har en sentral teologisk og moralsk begrunnelse i den kirkelige lære og tradisjon. Ekteskap mellom en mann og en kvinne har gjennom årtusener, i ulike former, vært et vesentlig trekk i vår kultur og i de fleste andre samfunn.

Øvrige bestemmelser som gjelder hvilke rettigheter og rettsvirkninger ulike samlivsformer vil ha på andre lovområder, bør fremgå av og reguleres i de respektive lovene.

Kirkerådet støtter de synspunktene som Norges Kristne Råd har gitt i sin uttalelse, og legger i hovedsak disse til grunn for de følgende merknadene.

Ekteskap og endrede samlivsformer

Ekteskapet, som en offentlig, borgerlig ordning, har vært den tradisjonelle samlivsformen mellom kvinne og mann. Vår tid er preget av et større mangfold og mindre stabilitet når det gjelder samliv og familiemønster. I dag er det vanlig at unge og også eldre mennesker velger samboerskap, som i mange tilfeller ender opp i ekteskap. Særlig gjelder det for samboere som får barn. Dette er en privatrettslig avtale, som på en rekke områder etter hvert har fått rettsvirkninger innenfor de ulike rettsområdene. På liknende måte velger personer av samme kjønn, med eller uten barn, å leve som samboere eller i partnerskap.

Dette mangfoldet betyr imidlertid ikke at ekteskapet mellom kvinne og mann som en forpliktende ordning i samfunnet, har mistet sin begrunnelse. Kirkerådet vil, tvert i mot, hevde at ekteskap mellom en kvinne og en mann har en viktig funksjon som vern om samlivet mellom de to partene. Ikke minst er ekteskapet en ramme for eventuelle barn som trenger stabilitet, omsorg, støtte og tilhørighet på sin vei mot et voksent, selvstendig liv. Denne institusjonelle rammen bør være tydelig og klart ordnet. I en tid med høye skilsmissetall og mindre stabilitet i samlivene, er det viktig å sikre samlivsformer som gir gode betingelser for trygghet og hjelp til å leve trofast sammen i gode og onde dager og beskyttelse til den som måtte være den svakere part.

Når det er staten som legger de juridiske rammene for ekteskap, bør heller ikke staten skape grunnleggende uklarhet om hva ekteskap er. Kirkerådet holder fast på at ekteskapsbegrepet fortsatt skal forbeholdes det offisielt inngåtte og forpliktende samlivet mellom mann og kvinne. Selv om et partnerskap har mange felles trekk med ekteskapet når det gjelder løfte om troskap, varighet, gjensidig omsorg og kjærlighet, tilsier det ikke at en kan tale om samme sak. Det at det i det ene tilfellet, når det gjelder ekteskap, er tale om par med forskjellig kjønn og i det andre om to av like kjønn, utgjør en grunnleggende forskjell. Ekteskapet mellom mann og kvinne er begrunnet i kristen tradisjon og tenkning, og er en felles verdi i vår kulturtradisjon i vid forstand.

Vi vil fraråde regjeringen å fremme dette lovforslaget og dermed skape uklarhet ved å innføre en så dyptgripende endring i den grunnleggende forståelsen av hva ekteskapet er.

Behovet for gode ordninger for samliv mellom mennesker av samme kjønn

Kirkerådet mener det er statens oppgave å legge til rette for at to mennesker av samme kjønn som ønsker å leve sammen, kan gjøre det innenfor tjenlige ordninger og gode juridiske rammer. Dette gjelder ordninger som sikrer deres rettigheter i forhold til

hverandre, samt de rettigheter som eventuelt involverte barn trenger. Dette er ordninger som skal bidra til stabilitet og vern om den som måtte være den svake part.

Kirkerådet anerkjenner altså at staten legger til rette for at homofile gis muligheter til å leve i ordnede og stabile relasjoner med hverandre. Det har skjedd gjennom den partnerskapsloven vi nå har. Selv om det har vært ulike oppfatninger av den, anser vi partnerskapsloven som en mer adekvat måte å legge til rette for gode ordninger for homofilt samliv, enn å endre gjeldende ekteskapslov i tråd med det fremlagte utkast til ny ekteskapslov. Om det finnes sider ved partnerskapsloven som virker diskriminerende og gir uheldige og utilsiktede virkninger, mener Kirkerådet at disse må vurderes med tanke på eventuelle endringer.

Et ekteskap mellom en mann og en kvinne er på avgjørende punkter begrunnet annerledes enn et ordnet homofilt samliv. Det er derfor mest sakssvarende å lage separate juridiske ordninger. Dette kan skje uten at det med rimelighet kan sies at det er tale om diskriminering, slik departementet i sitt høringsnotat hevder.

Hensynet til barna

Departementet legger i sitt høringsnotat stor vekt på barns behov for trygge og forutsigbare rammer. Det er et anliggende Kirkerådet deler. Vi mener at det ikke er nødvendig av hensyn til barn, enten de vokser opp med enslige eller med like- eller ulikekjønnede par, å omdefinere hva et ekteskap er. Vår tid er nettopp preget av et større mangfold av familiemønster. Kirkerådet vil ikke trekke homofiles og lesbiskes omsorgsevne i tvil.

Utgangspunktet for diskusjonene om adopsjon er at barnets beste er det eneste kriteriet som kan gjelde for hvem som får adoptere. Kirkerådet vil understreke dette som det overordnede. Etter Kirkerådets mening må spørsmålet om rett til adopsjon derfor ikke vurderes ut fra kriteriet om likebehandling av hetero- og homofile som overordnet prinsipp. Etter gjeldende rett kan homofile adoptere stebarn, men har ikke rett til å adoptere sammen. Det kan være at dette bør endres, men hvis det skal gjennomføres en lovendring når det gjelder adopsjon, vil Kirkerådet mene at det da bør skje ved en gjennomgang av adopsjonsloven og ikke i tilknytning til en endring av ekteskapsloven.

Spørsmålet om assistert befruktning er komplisert. Kirkerådet vil likevel påpeke at en er sterkt kritisk til å endre bioteknologiloven slik at lesbiske kvinner i forpliktende parforhold, slik departementet foreslår, gis rett til assistert befruktning ved sæddonasjon på lik linje med gifte heterofile kvinner. At assistert befruktning etter gjeldende rett bare kan gis ved indikasjon på medisinsk infertilitet, kan ikke overføres til likekjønnede par som, i biologisk forstand, ikke kan få felles barn. Det er derfor ikke sakssvarende å sidestille dette med et heterofilt par som ikke kan få barn.

Vigselsmyndigheten

Prestene i Den norske kirke er forpliktet til å følge kirkens ordninger og liturgier. Lærenemndas uttalelse *Skriftforståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilisaken*, som ble avgitt i desember 2005, skal behandles av Kirkemøtet i høst.

Spørsmålet om liturgiske ordninger for homofile par er en del av det sakskomplekset som det arbeides med i kirken. En endring av gjeldende vigselsseremoni vil ikke kunne skje uten en omfattende utredning og høringsrunde.

Avsluttende merknader

Kirkerådets uttalelse viser at det er ulike syn på det fremlagte forslaget. Kirkerådet mener dette viser både sakens kompleksitet og at begrepsbruken vanskeliggjør en felles forståelse og fortolkningsramme. Videre mener Kirkerådet det er problematisk at de motargumentene som er nevnt i høringsnotatet, bare i liten grad blir gjenstand for drøfting. Konsekvensanalysene fremstår som mangelfulle, og de utredningene og forskningsrapportene det refereres til, gir ikke tilstrekkelig grunnlag eller trygghet for at vi finner å kunne gi vår tilslutning til departementets konklusjoner og forslag til felles ekteskapslov.